

3. Barcelonski dogodki

Ustanovitelj Opus Dei – življenjepis sv. Jožefmarija Escrivája.

18. Apr. 2020

↗ Nazaj na kazalo

Gospod Leopoldo se je nadejal, da bo spričo nedavne odobritve Dela tisti plaz obrekljivih kritik zoper ustanovitelja ponehal. A to se ni zgodilo. Kmalu so se napadi zaostрили. Položaj se je še bolj zakompliciral. Začel se je uresničevati božji izrek,

po katerem so se morale stvari najprej zaplesti, da bi se lahko zatem vse uredilo. Izgredi so izbruhnili v Barceloni, in to silovito.

Jožefmarija je ravno prispel v Lérido, kjer naj bi vodil že omenjene duhovne vaje za duhovnike tamkajšnje škofije, ko mu je Álvaro del Portillo sporočil, da se je v Barceloni začel nov pogrom proti Opus Dei. Nemudoma, bil je 20. april 1941, je poslal pismo z napotki, kako je treba prenašati to stisko, ter Álvara posebej zadolžil, naj to sporoči v center Palau:

Jaz jim ne bom pisal, stôri to ti in jim reci, naj bodo zelo zadovoljni in hvaležni Gospodu in naj jim ne uide niti ena sama beseda, niti ena sama misel (!), v kateri bi ne bilo ljubezni. Naj bodo prepričani, da bo Jezus v Barceloni storil nekaj velikega in dobrega za svojo slavo, če bomo tole prenašali, kakor hoče On [...].

Ali imajo v Barceloni Ribadeneyrov življenjepis sv. Ignacija? Če ga nimajo, jim pošlji izvod te knjige. Hočem, da vsi gojite pobožnost in ljubezen do sv. Ignacija in do njegove blagoslovljene Družbe.

Poskrbi, da bo babica izročila tegobe svoje bolezni za moje namene, ki niso nič drugega kot prošnja Gospodu, naj nam skrajša te napore – če je takšna njegova Volja – in naj nam, dokler trajajo, naklanja veselje in nadnaravni pogled ter veliko ljubezni, da bi jih mogli prenašati.

Naj bo velika vaša ljubezen do Cerkve! Vsem dajem dovoljenje, da razumno in na osnovi predhodne prošnje opravijo kakšno izredno pokoro; predvsem pa naj se zatekajo k tabernaklju in k naši sveti Devici Mariji z obilno in nenehno molitvijo.

Gaudium cum pace! Vsem dogodkom tega sveta navkljub ne bomo nikdar zmogli Gospodu poplačati tega

veselja, ki vam in meni – grešniku! – navdaja dušo in obličje, ko vidimo, da smo vredni trpeti za Jezusa Kristusa.^[1]

V teh vrsticah so povzete smernice, kako naj člani Dela ravnajo v novih okoliščinah.^[2]

Nasprotovanja so se začela z obiski nekaterih redovnikov na domovih fantov, ki so zaprosili za sprejem v Delo ali obiskovali center Palau. Vpričo staršev in sorodnikov so vihteli argumente, podprte s težo njihove moralne avtoritete. Le kako naj bi bilo nasproti temu mogoče ubraniti novost, ki jo je zastopala skupinica mladih študentov brez javne in uradne podpore Cerkve? O tem strnjeno pripoveduje Rafael Escolá:

»Takoј so obiskali moјo družino in moјim domačim rekli, da je Delo ‘zelo nevarna herezija’, da ‘nas postopoma vodijo v prevaro’, da je

oče 'hudičev mož', da nam je prepovedano hoditi k spovedi. Zaradi premišljevalne molitve so nas ožigosali za 'iluminat', izvajali naj bi tudi 'izmišljene obrede' [...]. Moji bratje in sestre so me skušali odvrniti od tega, kar so imenovali moja 'omračitev', in vsi so prestali nekaj zelo težkih let, preden si je resnica utrla pot.«^[3]

Gre za trezno in stvarno pričevanje; oris, načrtan s čopičem spomina, zglajenega v teku let. Toda vzemimo v obzir trpljenje te družine v nedavni državljanski vojni in to, da so Rafaela komunisti zaprli v ječo, ko je bil še deček.^[4] In po vsem tem naposled sledi strahotna izjava tega sina, ki je bil poprej iztrgan iz krempljev smrti, sedaj pa naj bi bil na poti večne pogube.

Neki drugi član Dela, José Orlandis, ki se je takrat mudil v Barceloni, ker je njegov oče okreval v tamkajšnji

bolnišnici, nam zgodbo še nekoliko bolj približa. Ko 21. maja 1941 piše Jožefmariju, živo opisuje ravnanje članov Dela in tesnobo, ki je bila naenkrat zasejana po domačih ognjiščih:

»Držijo se tega, kar ste vi napisali v pismu iz Léríde, ko ste prepovedali celo misli, v katerih bi ne bilo ljubezni. In ko omenjajo tiste patre Družbe Jezusove, ki so najbolj neposredno delovali proti Delu – ki so te fante izključili iz Marijine kongregacije, ki so dosegli, da so bili javno ožigosani kot prostozidarji ali kaj podobnega in da jih v nekaterih primerih celo njihove lastne matere, bratje in sestre objokujejo kot krivoverce, ki neizogibno drvijo po poti svoje pogube –, ko omenjajo tiste patre, kot rečeno, govorijo o njih z ljubeznijo in po njihovem glasu je razvidno, da ni v njej nobenega pretvarjanja. Njihovo obnašanje opravičujejo rekoč, da so ravnali iz

gorečnosti in prepričani, da je to, kar delajo, prav.

In to, kar pravim, da jih celo njihovi domači imajo za krivoverce, ni pretiravanje. Rafa Escolá ogromno trpi. 'Ali veš, kaj pomeni,' mi je dejal včeraj, 'da me mama in mojih pet bratov doma gledajo kot krivoverca, ki je na poti v pogubo? Ves dan ne odmaknejo pogleda od mene in se trudijo preučiti vsak moj najmanjši gib: vse na meni se jim zdi sumljivo. Če bi me videli žalostnega, bi rekli: Jasno, žalosten si, ker se zavedaš slabe poti, po kateri hodiš. Če vidijo, da sem poln veselja in miru, se jim to zdi mnogo hujše: Zdaj mu ni več pomoči, pravijo, ni upanja, da bi stopil nazaj, zlo je v njem pognalo korenine, zato je najbrž že zakrknjen krivoverec. Moja mati me ne more pogledati niti me ogovoriti, ne da bi jo oblile solze, predvsem pa se je med nas vrnil nekakšen led ...' Rafa se na bolečino in trpljenje odziva tako, da

je prav občudovanja vredno: 'Srečen sem, da lahko to izročim Bogu za Delo, in zaradi tega sredi teh preizkušenj čutim ogromno veselje, ker Gospod dopušča, da malo trpim za Njega.'

In prav takšnega duha kot Rafa imajo vsi drugi.«^[5]

Kmalu se je vsemu temu pridružilo razdeljevanje letakov v cerkvenih krogih, anonimnih pamfletov, polnih lažnih obtožb proti ustanovitelju Dela.^[6] Po hudem udarcu zaradi nedavne izgube matere, ki bi jo po njegovem prepričanju tako zelo potrebovale njegove duhovne hčere, je prišlo še več trpljenja.

Vsakodnevne novice: vedno napadalne, vedno slabe. Bili so to dnevi, ko je že takoj zjutraj potožil Álgvaru del Portillu: ***Sin moj, od kod nas bodo ozmerjali danes?***^[7]

Na ustanovitelju in konec koncev na Bogu je slonela trdnost Dela in

mirnost njegovih otrok. Ni si mogel dovoliti črnogledosti, niti izgube vedrosti, niti fizičnega zloma. Moral jim je prinašati vero, veselje in upanje. Da bi podprl svoje sinove v Barceloni, je 2. maja pisal Rafaelu Termesu, direktorju centra Palau:

+ Naj Jezus blagoslavlja moje otroke in mi jih obvaruje.

Predragi! Lahko smo srečni, ker Gospod z nami ravna po božje.

Kaj naj vam rečem? Bodite veseli, spe gaudentes! Prenašajte trpljenje polni ljubezni, ne da bi kadarkoli iz vaših ust do kogarkoli prišla en sama nejevoljna beseda, in tribulatione patientes! Naj vas navdaja duh molitve, orationi instantes!

Otroci! Že je slutiti jutranjo zarjo in kako obilna bo žetev v tej blagoslovljeni Barceloni, ko bo napočil nov dan!

Bodite zvesti. Blagoslavljam vas.
Objem vam pošilja vaš oče

Mariano.[8]

Kar je radostno naznanjala duša, pa telo ni preneslo. Ustanovitelj je trpel, zelo trpel, kajti bridkost ga je razjedala od znotraj. Trpel je tako zelo, da je od tega zbolel in obležal v postelji. Da bi se škofu apostolskemu upravitelju Barcelone zahvalil za sožalno pismo ob smrti gospe Dolores, je moral napeti vse sile:

Vstal sem iz postelje, da bi napisal to pismo – zelo trpim! Istočasno pa ne bi zamenjal niti z najsrečnejšim človekom na tem svetu. Že trinajst let živim tako in duh je z božjo pomočjo pripravljen; toda fiziologija mi včasih odpove.

Menim, da je prav, da vam povem, kako veliko hvaležnost čutim do našega Gospoda, ki zavedajoč se naše (moje) šibkosti sicer dopušča, da tako

svete in mojemu srcu tako drage osebe z nami ravnajo grdo, vendar pa po drugi strani stori, da nas škofje, ki nas poznajo, soglasno spodbujajo, tolažijo in branijo.[9]

Slabega zdravja je bil ves ta čas, vendar je to skušal prikriti. Prav tako v postelji ga je dva tedna pozneje presenetil klic gospoda Leopolda, kateremu je odgovoril pisno, kakor hitro je lahko vstal:

Moj spoštovani in dragi gospod škof! Pravijo mi, da ste me sinoči klicali po telefonu. Bil sem v postelji. Včeraj me je Gospod pustil brez maševanja in brez obhajila: ves dopoldan mi je šlo na bruhanje in imel sem nekaj vročine. Danes se počutim dobro: tako se upira animalis homo, kajti oni drugi [človek] je presrečen.[10]

Neke noči, ko je v skrbeh zaman skušal zatisniti oko in čutil, kako je spričo tolikšnih žalitev ranjena njegova duhovniška čast, pa je skočil

iz postelje. V hiši na Ulici Diego de León ga je od kapele ločevala zgolj stena. Stopil je iz sobe in se pred tabernakljem vrgel na tla ter rekel Gospodu: ***Jezus, če Ti ne potrebuješ moje časti, zakaj bi jo hotel jaz?***^[11] Od tistega trenutka dalje so lahko teptali njegovo čast, kolikor so hoteli. Kajti zavedal se je, da je nima več.

Spet je legel v posteljo – miren, ker je božjim rokam prepustil to, kar bi o njem lahko mislili ljudje. Neka negotovost pa je kljub vsemu ostala trdovratno zakoreninjena v njegovi duši. Če odlok o odobritvi ni bil zadostno orodje za pomiritev neurja – ali se ne bi mogla čast Dela morda javno oprati tako, da on kot ustanovitelj stopi pred cerkveno sodišče, ki bi priznalo njegovo pravovernost? Ko svoje tegobe ni mogel več zadrževati, je 4. maja 1941 pisal gospodu Leopoldu:

Nimam več solz, ki bi jih še lahko izjokal: Gospod je od mene hotel mojo čast in mater. Mislim, da sem mu oboje izročil z vsem svojim hotenjem. Telo občasno ne zmore več, a v notranjosti svoje duše nenehno čutim resničnost tistih besed iz današnjega evangelija: Et gaudium vestrum nemo tollet a vobis!

Gospod škof! Ali ni morda napočil čas, da me sodi kakšno sodišče, ki bi ves ta posel postavilo v jasno luč?

Že zgolj misel na to, da bi se v katerikoli podrobnosti mogel oddaljiti od tega, kar bi odločila sveta rimska Cerkev, moja Mati (!), me navdaja z grenkobo.

Naj vaša ekscelenca stori z menoj, kakor hoče. Gospod mi daje najtrdnejšo gotovost glede dosedanje poti; gotovost, ki sloni na tem, da zavestno nisem nikdar storil niti rekel ničesar, ne da bi imel za to v

vsakem kraju odobritev škofa, še zlasti mojega gospoda škofa v Madridu ali njegovega generalnega vikarja.^[12]

Še istega dne, v nedeljo, ko je končal z meditacijo za svoje sinove pred izpostavljenim Najsvetejšim, je zazvonil telefon. Dvignil je slušalko. Bil je gospod Leopoldo. Ko je naslednji dan delal zabeležko o tistem telefonskem pogovoru, je z veliko radostjo zapisal: ***Moram povedati, da besede mojega škofa vlivajo veliko veselje, človek kar začuti Boga. Danes se mi zdi, da me vsa ta zaskrbljenost več ne obremenjuje, mislim, da mi je celo všeč. Laus Deo!***^[13]

↗ Naslednje poglavje

↗ Nazaj na kazalo

.....

^[1] Pismo iz Léríde članom Dela v Madridu, EF-410420-2.

^[2] V pismu članom Dela v Valenciji z dne 12. maja še podrobneje navaja, kako se morajo obnašati, če bi se znašli v enaki situaciji kot tisti v Barceloni:

+ *Naj Jezus blagoslavlja moje sinove in mi jih obvaruje.*

Predragi! Gospod je dopustil, da nas sveti in mojemu srcu zelo ljubi ljudje obrekujejo in sramotijo. Za vsak slučaj, če bi vas dosegel ošvrk preganjanja – božjega pečata, ki še bolj potrjuje pristnost nadnaravnih podvigov –, vam dajem sledeča navodila, ki se tako zelo prilegajo duhu Opus Dei: 1) vedno se morate pokoravati ukazom cerkvene oblasti, gospoda nadškofa in gospoda vikarja; 2) naj se zunaj naše hiše nikoli z nikomer ne razpravlja o takšnih dogodkih, če bi do njih prišlo; 3)

veliko ljubezni in naj ne bo iz nobenega razloga izrečena niti ena sama beseda zoper preganjalce; 4) veliko veselja in veliko miru; 5) veliko molitve, veliko študija in veliko drobnih mrtvičenj.

Vse poteka zelo dobro. Nisem si mislil, da nas ima Gospod tako rad. Kako dobro so ravnali moji barcelonski sinovi! Od svojih valencijskih sinov ne pričakujem nič manj kot to, če bi jih zadela enako burna situacija.

Gaudium cum pace!

Ima vas rad, zaviha vam (!) in vas blagoslavlja vaš oče

Mariano (Pismo iz Madrida članom Dela v Valenciji, EF-410512-1).

^[3] Rafael Escolá Gil, RHF, T-04837, str. 10.

[4] Prim. Joan Marquès Suriñach, *Testigos de la Fe durante la Guerra Civil (1936–1939). Sacerdotes y laicos cuentan sus vivencias*, Girona 1994. Pričevanje Rafaela Escolája na str. 31–55.

[5] RHF, D-15286.

[6] Izmed tiskovin, ki so krožile po Barceloni, je g. Rufino Aldabalde v roke dobil tudi anonimni letak, na katerega je lastnoročno zapisal: »Izročil neki pater jezuit predstojniku Sv. Filipa Nerija v Barceloni, 7. maja 1941«. Besedilo na njem je bilo naslednje:

»*Opus Dei*

Pravila in ukazi njegovim članom

Izogibati se stikov z duhovnim voditeljem in pred njim vedno skrivati pripadnost Opus Dei.

Noben redovnik ni katolik. – Ne opravljati duhovnih vaj. – Popolnost je samo v nas. – Ničesar (o Opus Dei) ne povedati spovedniku, saj menimo, da nas ne more razumeti. – Pristop redovnih kongregacij ni primeren za 20. stoletje. – Ustanovo vodi o. Escrivá, avtor knjige *Pot.* – Biti moramo maloštevilni in čimbolj izbrani. – Zavračamo redove, sprejemamo pa svetne duhovnike. Ta ustanova deluje nekaj več kot eno leto. – Kard. primas dr. Gomá je pred smrtjo dejal, da mora K[atoliška]. a[kcija]. izključiti takšne posameznike, ki bi v njej iskali privrženca. – Sveta prisila. Sveta brezobzirnost. Sveta nepopustljivost. – Kjer vidiš lesen križ brez Kristusove podobe, moraš v njem videti kraj, na katerem moraš biti križan.«

Prim. Pismo iz Madrida msgr.
Leopoldu Eiju y Garayu, EF-410514-1.

[7] *Pismo 29. 12. 1947/14. 2. 1966, št. 8.*

[8] Pismo iz Madrida Rafaelu Termesu Carreróju, EF-410502-2. *Spe gaudentes in tribulatione patientes, orationi instantes* – veselite se v upanju, potrpite v stiski, vztrajajte v molitvi (Rim 12,12).

[9] Pismo iz Madrida msgr. Miguelu de los Santosu Díazu Gómari, EF-410430-5.

[10] Pismo iz Madrida, EF-410517-2.

[11] *Pismo 29. 12. 1947/14. 2. 1966, št. 38.*

[12] Pismo iz Madrida msgr. Leopoldu Eiju y Garayu, EF-410504-1. *Et gaudium vestrum nemo tollet a vobis* – in vašega veselja vam nihče ne bo vzel (Jn 6,22).

[13] Zapisek z dne 5. 5. 1941; RHF, D-30004. 31-32.

Andrés Vázquez de Prada

© Fundación Studium

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sl-si/article/3-barcelonski-dogodki/](https://opusdei.org/sl-si/article/3-barcelonski-dogodki/) (17.
Mar. 2026)